

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.157/2023/2.
A tanács tagjai: Dr. Varga Zs. András a tanács elnöke
Dr. Remes Gábor előadó bíró
Dr. Varga Eszter bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin bíró
Dr. Cséffán József bíró
A felperes: felperes1
cím1
A felperes képviselője: ügyvédi iroda1
ügyintéző: Dr. Bihary Ákos László ügyvéd
cím2
ügyvédi iroda2
ügyintéző: Dr. Tamás Olivér Viktor ügyvéd
cím3
Az alperes: Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága
cím4
Az alperes képviselője: Dr. Káldi Zoltán kamarai jogtanácsos
A per tárgya: bányafelügyeleti hatósági ügyben hozott VE/54/00984-13/2021.
számú határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének
vizsgálata
A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat: a Veszprémi Törvényszék
7.K.701.173/2021/43-II. számú ítélete
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes (47., 49. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2021. június 14-én a Bicske IV. - bauxit védnevű bányatelken üzemelő bánya jóváhagyott bányabezárási műszaki üzemi tervének módosítása – a bányászati tevékenységből eredő kötelezettségei teljesítésének pénzügyi fedezetére nyújtandó biztosíték módjának hatósági óvadéki letét helyett ingatlan jelzálogra történő megváltoztatása – iránti kérelmet nyújtott be az alperes jogelődjéhez.

[2] Az alperes jogelődje a 2021. szeptember 8-án kelt, keresettel támadott határozatával a felperes kérelmét elutasította. Határozatának indokolásában rámutatott, hogy ingatlan jelzálog esetén a felajánlott ingatlan forgalmi értékének el kell érnie a biztosítéki összeg kétszeresét. Erre tekintettel vizsgálta, hogy a felperes által felajánlott ingatlanok forgalmi értéke elér-e 218.654.000 forintot. Miután pedig név1 igazságügyi szakértő a szakvéleményében az ingatlanok összértékét 50.000.000 forintban állapította meg, ezért a felperes kérelmét nem látta teljesíthetőnek.

A jogerős ítélet

[3] A felperes az alperes határozata ellen közigazgatási pert indított, az elsőfokú bíróság a 2022. december 6-án kelt, felülvizsgálni kért jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[4] A jogerős ítélet indokolása szerint, miközben név1 igazságügyi szakértő az ingatlanok összértékét 50.000.000 forintban állapította meg, a felperes által csatolt, a egyéb1 által készített ingatlanforgalmi értékbecslés szerint az ingatlanok összértéke 319.986.000 forint. A forgalmi értékek közötti jelentős különbség miatt a bíróság a perben a felperes bizonyítási indítványának helyt adva szakértői bizonyítást rendelt el. A perben kirendelt név2 igazságügyi szakértő szakvéleményében az ingatlanok összértékét 66.071.716 forintban állapította meg. Arról is számot adott, hogy név1 igazságügyi szakértő szakvéleményével miért nem értett egyet. Megállapítható volt, hogy az eltérés oka az összehasonlító adatként figyelembe vett ingatlanok, a korrekciós tényezők és az összehasonlító módszer eltéréséből adódott. A felperes érdemét tekintve maga is elfogadta a szakértői megállapításokat. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perben kirendelt név2 igazságügyi szakértő szakvéleménye aggálytalan, ítéletének meghozatalakor annak megállapításait vette alapul. Alaptalannak tartotta a felperes hivatkozását, amely szerint a szakvélemény aggályosságára figyelemmel az alperes jogelődjének azon alapuló határozata megsemmisítésének van helye.

Rámutatott, hogy a Kúria felperes által e körben felhívott Kfv.III.37.763/2011/19. számú határozata más jogszabályi környezetben, eltérő tényállás mellett: egy teljesen hiányos és alapvető jogszabályi követelményeknek meg nem felelő szakvélemény kapcsán tett megállapításokat, ami a jelen tényállású ügyben nem értelmezhető. Kiemelte, hogy a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítésnek csak akkor van helye, ha a jogsérelem a perben nem orvosolható. Jelen esetben azonban a perben új szakvélemény beszerzésével a jogsérelem orvosolható volt, sőt, erre az esetre a Kp. 80. § (1) bekezdése és a Kúria 3/2020. (XI. 9.) KK véleménye kifejezetten új szakértő kirendelését írja elő. A megelőző eljárásban beszerzett szakvélemény aggályosságának nem az a jogkövetkezménye, hogy a határozatot meg kell semmisíteni, hanem azt a perben orvosolni kell, és új szakvéleményt kell beszerezni. Ha pedig van a perben aggálytalan tartalmú szakvélemény, akkor arra alapítva kell a bíróságnak döntést hozni, és a jogvitát véglegesen lezárni. Megállapította, hogy a felperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy az általa felajánlott ingatlanok összértéke a 218.654.000 forintot meghaladná, így az ingatlanok nem nyújtanak megfelelő fedezetet a bányáüzem biztosítékaként, ezért az alperes jogelődje a határozatával jogszerűen utasította el a felperes biztosíték módjának megváltoztatására irányuló kérelmét.

A felülvizsgálati kérelem

[5] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatásával a közigazgatási cselekmény megsemmisítését, és a közigazgatási szerv új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[6] A felülvizsgálati kérelem befogadhatósága körében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira, valamint b) pontjára hivatkozott.

[7] Álláspontja szerint a joggyakorlat egységének és továbbfejlesztésének biztosítása indokolja, hogy a Kúria érdemben állást foglaljon abban a kérdésben, hogy a hatóság alapíthatja-e döntését megalapozatlan szakvéleményre. Különleges súlya és jelentősége van, hogy a hatósági eljárásokban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) alapelvei, különösen a szakszerűség és a rendeltetésszerű joggyakorlás érvényesül-e. Az a tény, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt a keresetnek, a felülvizsgálati kérelemben ismertetett Kp. kommentárbeli előírások alapján egyértelműen az ügy érdemére kiható szabályszegésnek minősül, és sérültek az alapvető eljárási jogai is. A jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.III.37.763/2011/19. számú határozatától, amely szerint „a hatóság csak megalapozott, aggálytalan szakvélemény alapján tud eleget tenni a tényállás tisztázási és tényállás megállapítási kötelezettségének”.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[9] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés
miatt indokolt.

[10] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, ám azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat tartja fontosnak kiemelni.

[11] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására – általánosságban – akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[12] Hangsúlyozza a Kúria, hogy széles körű joggyakorlata van a szakértői bizonyítás, illetve az annak eredményére alapított hatósági, bírósági döntés jogszerűségének megítéléséről (pl. a felperes által is hivatkozott Kfv.III.37.763/2011/19. számú, illetve Kfv.VI.35.374/2022/7., Kfv.I.35.343/2022/8., Kfv.VII.45.226/2022/5. számú határozatok), a felülvizsgálati kérelem pedig nem vetett fel olyan új szempontot, amely e körben megfontolást igényelne. Így a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján nem volt lehetőség.

[13] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján, a felvetett jogkérdés különleges súlyára alapítottan a Kúria a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha az nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel; a jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel pedig akkor, ha a jogalanyok széles körét érinti.

[14] A Kúria megállapította, hogy a felperes által a befogadhatóság körében említett jogkérdés – a hatósági eljárásban a jogszerűség elvének sérelme – a felülvizsgálati kérelem érdemi indokai között nem szerepel, a felperes megsértett jogszabályhelyként nem tüntette fel az Ákr. 2. §-át, és érdemi jogi érvelést sem adott elő e körben. Ennek hiányában azonban elvi lehetőség sincs arra, hogy a befogadás indokaként előadott kérdés megválaszolására a felülvizsgálati eljárás eredményeként sor kerüljön. Így pedig a felülvizsgálati kérelem befogadása a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján sem lehetséges.

[15] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti.

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és

azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. E jogszabályi rendelkezésből következően, ha a fél a befogadhatóság körében arra hivatkozik, hogy alapvető eljárási jogának sérelme valószínűsíthető, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés történt, úgy ez irányú kérelmét a befogadhatóság körében, annak szempontjait érintően is meg kell indokolnia. Ezeknek az indokoknak a felülvizsgálati kérelemből történő kiválogatása a Kúriára nem hárítható át. Ezért a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján ugyancsak nem volt mód.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[18] A felperes által a felülvizsgálati kérelmében e körben felhívott Kfv.III.37.763/2011/19. számú határozattal összefüggésben az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában részletesen kifejtette álláspontját {jogerős ítélet indokolás [28]}, ezzel kapcsolatban a felperes a felülvizsgálati kérelmében semmilyen előadást nem tett. Hangsúlyozza a Kúria, hogy a hivatkozott határozatban a kulturális javak védettségének megszüntetéséről szóló döntés kapcsán, a kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályairól szóló 3/2002. (II. 15.) MKÖM rendelet 8. §-a, 9. § a) és c) pontjai, 10. §-a és mellékletének 2. pontja, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályiról szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 58. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – vagyis olyan esetben, amikor a jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét írja elő – foglalt állást akként, hogy a hatóság csak megalapozott, aggálytalan szakvélemény alapján tud eleget tenni a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdése szerinti tényállás tisztázási és tényállás megállapítási kötelezettségének. Ezzel szemben az adott ügyben jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét nem írta elő, amire figyelemmel az ügyek eleve nem összevethetőek. A jogértelmezések összehasonlítása ugyan nem követeli meg a teljes tényállás-azonosságot, de az érintett határozatoknak az általuk elbírált tény- és jogkérdésekre vonatkozó lényegi összevethetőségét igen. Ennek hiányában ugyanis jogegységi szempontú összehasonlítás nem végezhető.

[19] Az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt értékbecslésben és a megelőző eljárásban kirendelt név1 igazságügyi szakértő szakvéleményében meghatározott forgalmi érték közötti eltérésre figyelemmel szükségesnek tartotta a perben új szakértő kirendelését, a Kp. 80. § (1) bekezdésének és a Kúria 3/2020. (XI. 9.) KK véleményének szem előtt tartásával. A perben felvett szakértői bizonyítás, név2 igazságügyi szakértő szakvéleménye – a pontosösszegezésről illetően – kétségtől nem jutott azonos eredményre a megelőző eljárásban felvett bizonyítással. Abban a per eldöntése szempontjából releváns kérdésben azonban mégis egybehangzónak kellett tekinteni a szakvéleményeket, hogy a felperes által felajánlott ingatlanok forgalmi értéke (akár 50.000.000 forint, akár 66.071.716 forint) messze nem éri el a biztosítéki összeg kétszeresét, azaz 218.654.000 forintot. A perben kirendelt szakértő szakvéleményét az elsőfokú bíróság aggálytalanak ítélte, amit a felperes sem vitatott. A megelőző eljárásban kirendelt szakértő szakvéleményének megalapozatlansága – a perben releváns kérdésben – az aggályosság valószínűsítése ellenére nem bizonyosodott be, így szó sincs arról, hogy megalapozatlan szakvélemény alapján került volna sor a felperes kérelmének elutasítására. A bizonyítékok újraértékelése pedig a felülvizsgálati eljárásban a Kfv.III.37.763/2011/19. számú határozattól való eltérésre hivatkozással sem lenne lehetséges.

[20] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn, ezért a Kúria a befogadást a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

[21] A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására nem kerülhet sor, erre figyelemmel a felperes azonnali jogvédelem, halasztó hatály elrendelése iránti kérelme tárgyában történő határozathozatal okafogyottá vált, ezért azt a Kúria mellőzte.

A döntés elvi tartalma

[22] *A jogértelmezések összehasonlítása ugyan nem követeli meg a teljes tényállás-azonosságot, de az érintett határozatoknak az általuk elbírált tény- és jogkérdésekre vonatkozó lényegi összevethetőségét igen. Ennek hiányában ugyanis jogegységi szempontú összehasonlítás nem végezhető.*

Záró rész

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[24] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2023. március 14.

Dr. Varga Zs. András s.k.
a tanács elnöke

Dr. Remes Gábor s.k.
előadó bíró

Dr. Varga Eszter s.k.
bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

Dr. Varga Zs. András s.k.
a tanács elnöke
az aláírásban akadályozott
Dr. Cséffán József
bíró helyett